

DISPOSICIONS**DEPARTAMENT DE LA PRESIDÈNCIA****LLEI 11/2017, del 4 de juliol, de reparació jurídica de les víctimes del franquisme.**

El president de la Generalitat de Catalunya

Sia notori a tots els ciutadans que el Parlament de Catalunya ha aprovat i jo, en nom del Rei i d'acord amb el que estableix l'article 65 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, promulgo la següent

LLEI

Preàmbul

Des del mateix inici del cop d'estat militar de signe feixista que es va produir contra la Segona República Espanyola, i que va ésser l'origen de la llarga i cruenta Guerra Civil de 1936-1939, les autoritats franquistes van desplegar una multiplicitat de formes i mecanismes de repressió de totes aquelles persones que, per raó de llur afiliació política, sindical o associativa, per llurs idees o creences, o per llurs opcions vitals, consideraven enemigues del règim autoritari que estaven en procés d'edificar.

La dimensió i la intensitat d'aquestes polítiques repressives donen fe de l'aberrant intenció d'anorrear i erradicar tota forma de pensament antagonista o dissident de la ideologia sobre la qual el franquisme va construir el conjunt de les seves institucions.

Cal recordar que l'Estatut de Catalunya del 1932 va ésser derogat per la Llei del 5 d'abril de 1938, un acte il·legal de la dictadura franquista que només va poder ésser imposat per la força de les armes. Per això es van constituir els tribunals de l'Auditoria de Guerra de l'Exèrcit d'Ocupació, anomenada posteriorment Auditoria de la IV Regió Militar, i es van dur a terme els processos aplicats pel procediment dels consells de guerra com a mitjà de repressió política vulnerant les competències i la legalitat aleshores vigent, també respecte als delictes tipificats, els procediments seguits i les garanties processals que eren exigibles.

En atenció a les víctimes i llurs familiars, cal que una norma amb rang de llei constati i declari definitivament la nul·litat de tots aquests procediments, que es poden qualificar de farsa, i de les sancions i condemnes de greus conseqüències que se'n derivaren.

Cal fer-ho, també, tenint en compte els requeriments formulats pels poders públics, tant el Comitè de Drets Humans de les Nacions Unides, com el Relator Especial sobre la promoció de la veritat, la justícia, la reparació i les garanties de no repetició del Consell de Drets Humans en el darrer informe del període de sessions del 22 de juliol de 2014, el qual ha requerit a les institucions de l'Estat «Identificar mecanismes idonis per a fer efectiva la nul·litat de les sentències adoptades en violació dels principis fonamentals de dret i del degut procés durant la Guerra Civil i el franquisme. Estudis comparats d'altres experiències de països que han afrontat reptes similars, molts inclosos en el context europeu, poden resultar summament profitosos», en aplicació de la Declaració universal dels drets humans, el Pacte internacional dels drets civils i polítics i el Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals.

Els arguments en el sentit de no reobrir velles ferides del passat són inconcebibles en un context democràtic, ja que el restabliment de la dignitat de les víctimes no cerca la revenja sinó la veritat, la justícia, la reparació i la garantia de no repetició.

Quaranta-dos anys després de la mort del dictador Franco no hi ha hagut cap llei que declari expressament la nul·litat dels judicis del franquisme.

Per aquest motiu, aquesta llei, de conformitat amb l'ordenament jurídic, declara la il·legalitat dels tribunals i dels procediments i els consells de guerra instruïts a Catalunya des del 5 d'abril de 1938 fins al desembre del 1978 per l'Auditoria de Guerra de l'Exèrcit d'Ocupació, anomenada posteriorment Auditoria de Guerra de la IV

CVE-DOGC-A-17185096-2017

Regió Militar.

Tot i que, a mesura que el conflicte va anar avançant i que van anar passant anys de dictadura, les autoritats franquistes van provar de dotar aquests instruments de repressió d'una aparença de legitimitat i de juridicitat, resulta impossible considerar que aquests òrgans tinguessin una autèntica naturalesa jurídica.

Per a poder considerar que un grup de persones està jutjant i conferir a allò que decideixin la consideració i el necessari efecte de «cosa jutjada», cal poder sustentar en dret que l'òrgan en qüestió és realment jurisdiccional, que es tracta d'un autèntic tribunal.

No es pot considerar òrgan jurisdiccional aquell que no respecta les més mínimes garanties d'imparcialitat, dret de defensa i cosa jutjada de les seves resolucions, o que no gaudeix d'independència de la resta de poders de l'Estat, com a mínim en el sentit que existeixi una atribució genèrica mínimament racional del poder de jutjar a un òrgan suficientment individualitzat.

Dels consells de guerra franquistes i dels òrgans, jurats i tribunals a què es fa referència no se'n pot dir de cap de les maneres que fossin òrgans jurisdiccional, que complissin els mínims requisits per a exercir la funció de declarar el dret pròpia d'un tribunal. L'anàlisi de llur naturalesa, composició i actuació ens obliga a veure'ls com el que van ésser, una farsa. Una actuació de fet revestida amb prou feines de la mera aparença, més o menys sofisticada en funció del moment històric, d'òrgans jurisdiccional.

Aquells processos polítics contraris a la legalitat es van mantenir més enllà de la mort del dictador en consells de guerra per causes de caràcter polític amb infracció dels drets fonamentals de moltes persones, que hi van ésser injustament sotmeses i, arran d'aquests, algunes d'elles, executades.

Així, constatada la nul·litat d'origen dels procediments i de les resolucions, sentències, condemnes i sancions que n'emanaren, com a actuacions de fet i no pas jurisdiccional que foren, i declarada legalment llur il·legitimitat, no ha de comportar cap problema que la llei en constati i en declari la nul·litat, i cerqui també d'establir un mecanisme administratiu àgil per a obtenir certificació individualitzada d'aquesta circumstància que la llei constata i declara.

Atès que els processos i les resolucions dictades pels tribunals militars van ésser públics, per a fer efectiu el valor reparatori, aquesta llei habilita l'Arxiu Nacional de Catalunya perquè elabori i publiqui una llista de processos i sentències.

Per tot això, ha arribat el moment d'assumir la responsabilitat històrica del Parlament de Catalunya, davant les víctimes d'aquells processos, reparant els abusos comesos pel règim franquista contra la legalitat judicial i procedimental i fent la reparació exigida per les persones represaliades, la societat catalana i les instàncies internacionals.

Article únic. Reparació jurídica de les víctimes del franquisme

De conformitat amb el conjunt de l'ordenament jurídic, que inclou normes tant de dret internacional com de dret intern, es declaren il·legals els tribunals de l'Auditoria de Guerra de l'Exèrcit d'Ocupació, anomenada posteriorment Auditoria de la IV Regió Militar, que van actuar a Catalunya a partir de l'abril de 1938 fins al desembre de 1978, per ésser contraris a la llei i vulnerar les més elementals exigències del dret a un judici just. I, en conseqüència, es dedueix la nul·litat de ple dret, originària o sobrevinguda, de totes les sentències i resolucions de les causes instruïdes i dels consells de guerra, dictades per causes polítiques a Catalunya pel règim franquista.

Disposicions finals

Primera. Autoritzacions

1. S'autoritza l'Arxiu Nacional de Catalunya perquè elabori i faci pública una llista dels processos instruïts i de les sentències adoptades d'acord amb el Ban del 28 de juliol de 1946, el Decret del 31 d'agost de 1936, el Decret número 55 de l'1 de novembre de 1936, la Llei del 2 de març de 1943, la Llei del 18 d'abril de 1947, el Decret 1794/1960, del 21 de setembre, i el Decret llei 10/1975, del 26 d'agost, en què constin el número de procediment, la persona física o jurídica encausada i la condemna imposada. La llista s'ha de publicar el mateix dia de l'entrada en vigor d'aquesta llei.

CVE-DOGC-A-17185096-2017

2. S'autoritza l'Arxiu Nacional de Catalunya perquè actualitzi la llista, si té coneixement, per qualsevol causa, de l'existència de processos que no s'esmenten en l'apartat 1 per no haver-se'n conservat testimoni en l'arxiu dels tribunals militars a Catalunya.

Segona. Entrada en vigor

Aquesta llei entra en vigor l'endemà d'haver estat publicada en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Per tant, ordeno que tots els ciutadans als quals sigui d'aplicació aquesta llei cooperin al seu compliment i que els tribunals i les autoritats als quals pertorqui la facin complir.

Palau de la Generalitat, 4 de juliol de 2017

Carles Puigdemont i Casamajó

President de la Generalitat de Catalunya

(17.185.096)

DISPOSICIONS**DEPARTAMENT DE LA PRESIDÈNCIA****LEI 11/2017, deth 4 de junhsèga, de reparacion juridica des victimes deth franquisme.**

Eth president dera Generalitat de Catalonha

Sigue notòri a toti es ciutadans qu'eth Parlament de Catalonha a aprovat e jo, en nòm deth Rei e d'acòrd tamb çò qu'establís er article 65 der Estatut d'autonomia de Catalonha, promulgui era següenta

LEI

Preambul

Dempús deth madeish inici deth còp d'estat militar de signe fascista que se produxic contra era Dusau Republica Espanhòla, e que siguec era origina dera longa e sagnosa Guèrra Civila de 1936-1939, es autoritats franquistes despleguèren ua multiplicitat de formes e mecanismes de repression de totes aqueres persones que, per rason dera sua afiliacion politica, sindicau o associativa, pes sues idees o credences, o pes sues opcions vitaus, considerauen enemigues deth regim autoritari qu'èren en procès d'edificar.

Era dimension e era intensitat d'aguestes politiques repressives dan fe dera aberranta intencion d'anequelir e eradicar tota forma de pensament antagonista o dissident dera ideologia sus era quau eth franquisme bastic eth conjunt des sues institucions.

Cau rebrembar qu'er Estatut de Catalonha deth 1932 siguec derogat pera Lei deth 5 d'abriu de 1938, un acte illegau dera dictadura franquista que sonque podedc èster imposat pera fòrça des armes. Per açò se constituïren es tribunaus dera Auditoria de Guèrra dera Armada d'Aucupacion, nomentada posteriorament Auditoria dera IV Region Militar, e s'amierèn a tèrme es procèssi aplicadi peth procediment des conselhs de guèrra coma mejan de repression politica vulnerant es competències e era legalitat alavetz en vigor, tanben en çò que hè as delictes tipificadi, es procediments seguidi e es garantides processaus qu'èren exigibles.

En atencion as victimes e as sòns familiars, cau qu'ua norma damb reng de lei constate e declare definitivament era nullitat de toti aguesti procediments, que se pòden qualificar de farsa, e des sancions e condemnes de grèus conseqüències que se'n derivèren.

Cau hè'c, tanben, tient en compde es requeriments formuladi pes poders publics, autant eth Comitè de Drets Umans des Nacions Junhudes, coma eth Relator Especial sus era promocion dera vertat, era justícia, era reparacion e es garantides de non repeticion deth Conselh de Drets Umans en darrèr informe deth periòde de sessions deth 22 de junhsèga de 2014, eth quau a requerit as institucions der Estat «Identificar mecanismes idonèus entà hèr efectiva era nullitat des sentències adoptades en violacion des principis fundamentaus de dret e deth degut procès pendent era Guèrra Civi e eth franquisme. Estudis comparadi d'outes experiències de païsi qu'an afrontat rèptes similars, fòrça includidi en contèxte europèu, pòden resultar extrèmament profitosi», en aplicacion dera Declaracion universau des drets umans, eth Pacte internacionau des drets civius e politics e eth Convèni entara salvaguarda des drets umans e des libertats fundamentaus.

Es arguments en sens de non redaurir vielhes herides deth passat son inconcebibles en un contèxte democratic, ja qu'eth restabliment dera dignitat des victimes non cerque era resvenja mès era vertat, era justícia, era reparacion e era garantia de non repeticion.

Quaranta dus ans dempús dera mòrt deth dictador Franco non i a agut cap lei que declare expressament era nullitat des jutjaments deth franquisme.

Per aquest motiu, aquesta lei, de conformitat damb er ordenament juridic, declare era illegalitat des tribunaus e des procediments e es conselhs de guèrra instruits en Catalonha dempús deth 5 d'abriu de 1938 enquiath deseme deth 1978 pera Auditoria de Guèrra dera Armada d'Aucupacion, nomentada posteriorament Auditoria

CVE-DOGC-A-17185096-2017

de Guerra dera IV Region Militar.

Maugrat que, a mesura qu'eth conflicte anèc auançant e qu'anèren passant ans de dictadura, es autoritats franquistes provèren de dotar aguesti esturments de repression d'ua aparença de legitimitat e de juridicitat, resulte impossible considerar qu'aguesti organs auessen ua autentica natura juridica.

Entà poder considerar qu'un grop de persones jutge e conferir ad aquerò que decidisquen era consideracion e eth necessari efècte de «causa jutjada», cau poder sostier eth dret qu'er organ en qüestion ei reaument jurisdiccional, que se tracte d'un autentic tribunal.

Non se pòt considerar organ jurisdiccional aqueth que non respècte es mès minimas garantias d'imparcialitat, dret de defensa e causa jutjada des sues resolucions, o que non gaudís d'independència dera rèsta de poders der Estat, aumens en sens qu'existisque ua atribucion generica minimament racional deth poder de jutjar a un organ sufisentament individualizat.

Des conselhs de guèrra franquistes e des organs, jurats e tribunaus a qué se hè referència non se'n pòt díder de cap des manères que siguessen organs jurisdictionaus, que complissen es minimis requisits entà exercir era foncion de declarar eth dret, pròpia d'un tribunal. Era analisi dera sua natura, composicion e actuacion mos obligue a veir-les coma çò que sigueren, ua farsa. Ua actuacion de hèt revestida a pena dera mèra aparença, mès o mens sofisticada en foncion deth moment istoric, d'organs jurisdictionaus.

Aquri procèssi politics contraris ara legalitat se mantenguèren ath delà dera mòrt deth dictador en conselhs de guèrra per causes de caractèr politic damb infraccion des drets fundamentaus de fòrça persones, que sigueren injustament sosmetudes e, pr'amor d'aguesti, bèra ua d'eres, executades.

Atau, constatada era nullitat d'origina des procediments e des resolucions, senténcias, condemnes e sancions que n'emanèren, coma accions de hèt e non pas jurisdictionaus que sigueren, e declarada legaument era sua il·legitimitat, non a de comportar cap problèma qu'era lei ne constate e ne declare era nullitat, e cerque tanben d'establir un mecanisme administratiu agil entà obtier certificacion individualizada d'aguesta circumstància qu'era lei constate e declare.

Atengut qu'es procèssi e es resolucions dictades pes tribunaus militars sigueren publics, entà hèr efectiva era valor reparatòria, aguesta lei abilite ar Archiu Nacionau de Catalonha pr'amor qu'elabòre e publique ua lista de procèssi e senténcias.

Per tot açò, a arribat eth moment d'assumir era responsabilitat istorica deth Parlament de Catalonha, deuant es victimas d'aquri procèssi, reparant es abusi cometudi peth regim franquista contra era legalitat judiciale e procedimental e hèt era reparacion exigida pes persones represalhades, era societat catalana e es instàncies internacionaus.

Article unic. Reparacion juridica des victimas deth franquisme

De conformitat damb eth conjunt der ordenament juridic, qu'includís normes autant de dret internacionau coma de dret intèrn, se declaren illegaus es tribunaus dera Auditoria de Guerra dera Armada d'Acupacion, nomenada posteriorament Auditoria dera IV Region Militar, qu'actuèren en Catalonha a compdar d'abri de 1938 enquia deseme de 1978, per èster contraris ara lei e vulnerar es mès elementàries exigéncias deth dret a un jutjament just. E, en conseqüència, se dedusís era nullitat de plen dret, originària o sobrevenguda, de totes es senténcias e resolucions des causes instruïdes e des conselhs de guèrra, dictades per causes politiquas en Catalonha peth regim franquista.

Disposicions finaus

Prumèra. Autorizacions

1. S'autorize ar Archiu Nacionau de Catalonha entà qu'elabòre e hèsque publica ua lista des procèssi instruïts e des senténcias adoptades cossent damb eth Ban deth 28 de junhsèga de 1946, eth Decret deth 31 d'agost de 1936, eth Decret numèro 55 der 1 de noveme de 1936, era Lei deth 2 de març de 1943, era Lei deth 18 d'abri de 1947, eth Decret 1794/1960, deth 21 de seteme, e eth Decret lei 10/1975, deth 26 d'agost, en qué consten eth numèro de procediment, era persona fisica o juridica acusada e era condemna imposada. Era lista s'a de publicar eth madeish dia dera entrada en vigor d'aguesta lei.

CVE-DOGC-A-17185096-2017

2. S'autorize ar Archiu Nacionau de Catalonha entà qu'actualize era lista, s'a coneishença, per quinsevolh causa, dera existència de procèssi que non se nomenen en apartat 1 per non auer-se'n conservat testimoni en archiu des tribunaus militars en Catalonha.

Dusau. Entrada en vigor

Aguesta lei entre en vigor londeman d'auer estat publicada en *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Per tant, ordeni a toti es ciutadans as quaus sigue d'aplicacion aguesta Lei coopèren ath sòn compliment e qu'es tribunaus e es autoritats as quaus pertòque la hèsquen complir.

Palai dera Generalitat, 4 de junhsèga deth 2017

Carles Puigdemont i Casamajó

President dera Generalitat de Catalonha

(17.185.096)